

SAYI :86171061-101.07.07-E.7071

BAŞVURU NO :2017/8175

KARAR TARİHİ :24/04/2018

DOSTANE ÇÖZÜM KARARI

BAŞVURAN :

BAŞVURAN VEKİLİ / TEMSİLCİSİ :

BAŞVURUYA KONU İDARE : Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü(TEDAŞ) (Re'sen) Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. Genel Müdürlüğü

BAŞVURUNUN KONUSU : Sulama kooperatiflerinin Enerjisa Şirketlerine olan elektrik borcuna istinaden üç ayrı icra takip dosyası ile 154.954,34 TL enerji alacağına karşılık güncel faizi ve masrafları ile talep edilen takriben 320.000,00 TL tutarındaki borç nedeniyle kesilmiş olan elektriğin açılması, borçların 6552 sayılı ve 6824 sayılı Kanunlar kapsamında yapılandırılması talepleri hk

BAŞVURU TARİHİ : 21.6.2017

I. BAŞVURANIN İDDİA VE TALEPLERİ

1. Kurumumuza ... Kooperatifi'nin yapmış olduğu 12/06/2017 tarihli başvuruda özetle; Başkent Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin Sulama Kooperatiflerinin elektrik borcuna istinaden üç ayrı icra takip dosyası ile 154.954,34 TL enerji alacağına karşılık güncel faizi ve masrafları ile takriben 320.000,00 TL borç talep ettiği, halbuki borçlarının 38.097,92 TL olması gerektiği, 11/09/2014 tarih ve 6552 Sayılı ve 03/03/2017 tarih ve 6824 sayılı Kanun kapsamında borçların asıllarını Kanun maddesinde belirtilen şekilde yapılandırılarak ödeme taleplerini ve diğer tüm taleplerinin anılan Dağıtım Şirketi tarafından kabul edilmediği, elektriklerinin 30/12/2013 tarihinden bu yana kesik olduğu, bu nedenle tarımsal sulama faaliyetlerinin durduğu, işletmelerinin atıl durumda bırakıldığı, takipte borçlar olması nedeniyle bankalardan kredi alamadıkları, bir takım kırsal kalkınma projelerine başvuramadıkları belirtilmekte, borçlarını ödeyebilmeleri için elektriklerinin açılması ve borç yapılandırılmasının sağlanması talep edilmektedir.

II. BAŞVURUNUN İNCEL ENMESİ VE DOSTANE ÇÖZÜM SÜRECİ

2. Kurumumuz mevzuatında;

2.1. 14/06/2012 tarihli ve 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Kurumun görevi” başlıklı 5’inci maddesinin birinci fıkrasında, Kamu Denetçiliği Kurumunun, idarenin işleyişi ile ilgili şikâyet üzerine, idarenin her türlü eylem ve işlemleri ile tutum ve davranışlarını; insan haklarına dayalı adalet anlayışı içinde, hukuka ve hakkaniyete uygunluk yönlerinden incelemek, araştırmak ve idareye önerilerde bulunmakla görevli olduğu düzenlenmiştir.

2.2.28/03/2013 tarihli ve 28601 mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun Uygulanmasına ilişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmeliğin, “Şikâyete konu talebin idarece yerine getirilmesi” başlıklı 27’nci maddesinin birinci fıkrasında inceleme ve araştırma devam ederken Kamu Denetçiliği Kurumunun tarafları dostane çözüme davet edebileceği, **ikinci fıkrasında** şikâyete konu talebin ilgili idare tarafından yerine getirilmesi hâlinde dostane çözüm kararı vererek inceleme ve araştırmasını sonlandıracağı, **“Dostane çözüm kararı” başlıklı 33/A maddesinde** şikâyet konusu talebin ilgili idare tarafından yerine getirilmesi veya şikâyetin çözüme kavuşturulduğunun taraflarca Kuruma bildirilmesi hâlinde dostane çözüm kararı verileceği hükmüne yer verilmiştir.

3. Dosyaya ilişkin inceleme süreci;

3.1.Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. Genel Müdürlüğü (TEDAŞ) Bölge Müdürlüğü, TEDAŞ Hukuk Müşavirliği, TEDAŞ Mali İşler Daire Başkanlığı ile öncelikle tarımsal sulama kooperatiflerinin genel durumu, elektrik borçları ve yapılandırması, özelleştirme sonrası borçların tahsili ve yapılandırılması, 6552 sayılı, 6284 sayılı ve 7061 sayılı Kanunların kapsamı, kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşlara ilişkin elektrik mevzuatı üzerine telefon görüşmeleri yapılmıştır. Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı Tarım Reformu Genel Müdürlüğü ile tarımsal sulama kooperatifleri, kooperatiflerin statüsü, tarım bakanlığının bu Kooperatifleri ne şekilde desteklediği, sayıları ve yapıları ile Bakanlığın tarımsal sulama kooperatiflerine enerji desteği verip vermediği hususlarında telefon görüşmesi yapılmıştır. Ayrıca, Türkiye Sulama Birlikleri Kooperatifi (TUSKOOOP) yetkilileri ile telefon görüşmesi yapılarak tarımsal sulama kooperatiflerinin elektrik borcu ve TUSKOOOP’un bu konu ile ilgili bir çalışması olup olmadığı hakkında bilgi alınmıştır.

3.2.Kurumumuz tarafından 23/10/2017 tarihli ve E.12734 sayılı yazı ile TEDAŞ’tan bilgi ve belge talep edilmiştir. TEDAŞ tarafından verilen 06/11/2017 tarih ve E.76351 sayılı yanıt yazısında; *“...Sulama Kooperatifinin 31/12/2008 tarihinde özelleştirilmiş olan Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. ’nin sorumluluk alanında yer aldığı, özelleştirme modeli gereği 31/12/2008 öncesi borçların TEDAŞ, 31/12/2008 sonrası borçların ise Başkent EDAŞ alacakları kapsamına alındığı, EPDK ’nın 12/09/2012 tarih ve 4019 sayılı Kararı gereği 01/01/2013 tarihi itibariyle Başkent EDAŞ alacaklarının ise Enerji SA Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. ’ye geçtiği, mezkur Kooperatifin özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ’a devredilmiş anapara borçlarının 582.122,20 TL tutarında olduğu; 6824 Sayılı Kanunun 2/b maddesi kapsamında yapılandırılmasının mümkün olduğu, ancak bu kapsamda olmayan ve Başkent EPSAŞ Görevli Tedarikçi Şirketi'nin alacağı olan ödenmemiş borçların toplamının 155.476,37 TL olduğu,(mezkur Kooperatifin TEDAŞ'a 6824 Sayılı kanun kapsamında "Uygulama usullerine uygun" bir başvurusunun bulunduğu ancak, taksitlendirme protokolü için imzaya davet edilmesine rağmen imza atma konusunda imtina edildiği, Elektrik Dağıtım/ Perakende Satış Şirketlerinin 6824 Sayılı Kanunun uygulama veya uygulamamaya ilişkin karar verme yetkisine sahip olduğu ancak zorunlu olmadıkları, TEDAŞ'a borcu olan tarımsal sulama abone sayısının 118.892 adet olduğu, tarımsal sulama abone grubuna yönelik geçmişten bugüne pek çok kolaylıkların sağlandığı, uzun vadeli yapılandırmalar (36 aya varan taksitler) şeklinde en son 6111 sayılı, 6552 sayılı yasalar ve 6824 sayılı yasa ile bahse konu abonelerin TEDAŞ'a olan borçlarının anapara olarak (gecikme*

zammı alınmaksızın) senede 1 taksit ödemek üzere ve 5 yıl içerisinde ödenecek şekilde yapılandırma kolaylıkları sağlandığı, TBMM’de son görüşülen torba yasa ile bu tür aboneler için 6824 sayılı yasada yer alan 30/06/2017 tarihli başvuru süresinin 2020 yılı Ocak ayına kadar uzatıldığı” bilgilerine yer verilmiştir. **3.3.**Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığında 27/11/2017 tarih ve E.14758 sayılı yazı ile bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Bakanlığın 04/12/2017 tarih ve E.3055172 sayılı yazısında; “ ...1163 sayılı Kooperatifler Kanunu ve bu kanun kapsamında hazırlanan Sınırlı Sorumlu Kooperatif anasözleşmesi olduğu, sulama kooperatiflerinin kamu tarafından yatırımı gerçekleştirilen sulama tesislerinin işletme yönetimini devir alan bir işletme organizasyonu tipi olduğu, sulama birliklerinin işlettiği alanlara göre nispeten daha küçük alanlarda sulama faaliyetlerini gerçekleştirdiği, ancak sayı itibariyle fazla olmaları ve ülkenin tarımsal sulama faaliyetleri içerisinde oldukça önemli bir yere sahip olmaları nedeniyle Bakanlık açısından işletme yönetimi modeli olarak oldukça önemli bir yere sahip oldukları ... ” bilgilerine yer verilmiştir.

3.4.Kamu Denetçiliği Kurumunun 27/11/2017 tarih ve E.14757 sayılı yazısı ile Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığından (EPDK) bilgi belge talebinde bulunulmuştur. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu Başkanlığının 22/02/2018 tarihli ve E.13823 sayılı yanıtında başvuruya konu ilgili mevzuat hükümleri ayrıntılı şekilde açıklanmıştır.

4. Dostane çözüm sağlanması yönündeki iş ve işlemler;

4.1.TEDAŞ ile 12/12/2017 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda; söz konusu sulama kooperatifinin TEDAŞ borçlarının yapılandırılmasına ilişkin çıkartılan 6552 sayılı, 6284 sayılı, 7061 sayılı Kanunların nasıl uygulanacağı, başvuruya konu dosya kapsamında uygulamanın ne olacağı, söz konusu Sulama Kooperatifinin mevcut borç durumu hakkında bilgi edinilmiştir.

4.2.Kamu Denetçiliği Kurumunda, TEDAŞ ve Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. yetkilileri ile 13/12/2017 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda, öncelikli olarak Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. Alacak Yönetim Saha Müdürü dinlenilmiş, bahse konu Kooperatif yetkilileri ile 2016 yılının başında hukuk müşavirleri, sözleşmeli avukatlarının katılımıyla uzlaşmaya çalışıldığını ancak başarılı olunamadığı, bu sürede borcun faizinin büyüdüğü, şirketleri tarafından yapılan bazı risk hesaplamaları ve sahadaki teknik sebeplerden dolayı uzlaşma sağlanamadığı, kendilerinin de uzlaşmak istedikleri ancak hiçbir peşinat ya da ödeme olmadan bunu yapamayacakları, yapılandırma kanunlarının Yönetim Kurulu ile uygulanabileceği, Sulama Kooperatiflerinin borçlarını ödeme oranlarının son yıllarda %98'lere eriştiği, bazı Sulama Kooperatiflerine kolaylık sağladıkları bilgileri aktarılmıştır. TEDAŞ yetkilileri Tarımsal Sulama Kooperatiflerinin borçlarına ilişkin son Kanun ile yapılandırmada önemli avantajlar sağlandığı, bir Kooperatifin 7061 sayılı Kanun kapsamında yapılandırmaya girdiği anda icranın kalkacağı, 2020 yılının Ocak ayına dek ilk ödemenin yapılmasına gerek olmadığı açıklamalarında bulunmuşlardır.

4.3.Kamu Denetçiliği Kurumunda Kooperatif Başkanı, Kooperatif Avukatı ve Kooperatifin iki üyesi ile birlikte 15/12/2017 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda; Kooperatifin yapısı, üye sayısı, elektriğin kesik olmasının köyün tarımsal üretimini nasıl etkilediği, Kooperatif üyelerinin tarımsal işletme büyüklükleri ve buna bağlı olarak tarımsal sulamayı mevcut durumda nasıl sağladıkları konularında açıklamalar dinlenilmiş, TEDAŞ ve Enerjisa A.Ş.’ye olan borçların detayları konuşulmuş, Kooperatifin taleplerini netleştirmesi ve Kooperatif tarafından bir ödeme planı sunulması istenmiştir.

4.4.Sulama Kooperatifince Kurumumuza 21/12/2017 tarihli e-posta ile iletilen ve Kurumumuz tarafından 22/12/2017 tarih ve 30760 sayı ile kayıt altına alınan ödeme planı, söz konusu Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.’nin ilgili yetkilisine 25/12/2017 tarihli eposta ile iletilmiştir. Perakende Satış A.Ş. ilgili yetkilisininin 25/12/2017 tarihli ve Kurumumuz tarafından 28/12/2017 tarih ve 31732 sayı ile kayıt alınan e-posta ile Sulama Kooperatifinin ödeme planı teklifi kabul edilmemiş, Şirketin kabul edebileceği ödeme planı tarafımıza iletilmiştir.

5.Bu aşamada uzlaşa sağlanamaması nedeniyle 6328 sayılı Kamu Denetçiliği Kurumu Kanununun “Bilgi ve belge istenmesi” başlıklı 18’inci maddesi uyarınca inceleme ve araştırma sürecine aşağıda yer verildiği şekli ile devam edilmiştir.

5.1.Kamu Denetçiliği Kurumu tarafından 27/12/2017 tarih ve E.16487 sayılı yazısı ile Başkent Elektrik A.Ş. Genel Müdürlüğü’nden bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. Başkent Elektrik Dağıtım AŞ’nin 07/02/2018 tarih ve 8275 tarihli yanıt yazısında, özetle; *“Şirketin 7 ilde (Ankara, Bartın, Zonguldak, Kırıkkale, Karabük, Çankırı ve Kastamonu) dağıtım hizmeti sunduğu, Şirketce tesisat üzerinde sistemlerinde yapılan incelemede 21/06/2012 tarihinde borçtan kesme işlemi ile enerjinin ölçü devresinden kesildiği ve 01/10/2013 tarihinde hat kesme işi ile enerjinin hattan kesildiği, ayrıca borç ihbarının yapıldığı, söz konusu Kooperatif ile Başkent Elektrik Dağıtım Şirketi olarak devam eden icra dosyasının bulunmadığı, Kooperatife ait herhangi bir kaçak kullanıma rastlanmadığı, Kooperatifin borcu için Kooperatifin bağlı olduğu Görevli Tedarik Şirketi’nden bilgi alınabileceği”* açıklamalarına yer verilmiştir.

5.2.Kamu Denetçiliği Kurumu’nun 27/12/2017 tarih ve E.16494 sayılı yazısı ile TEDAŞ’tan yeni bir yapılandırma Kanunu çıkması nedeniyle yeniden bilgi ve belge talebinde bulunulmuştur. TEDAŞ’ın 12/01/2018 tarih ve E.3920 sayılı yanıt yazısında; *“Mezkur Kooperatifin özelleştirme devir işlemleri sırasında TEDAŞ’a devredilmiş anapara borçları toplamının 582.122,20 TL (170.003,75 TL’si icralık) olduğu; bu borçların 7061 sayılı "Bazı Vergi Kanunları ile Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun" 121’inci maddesi kapsamında yapılandırılmasının mümkün olduğu, 6824 sayılı Kanun kapsamında borçları yapılandırılmamış olan Tarımsal Sulama abonelerinin 31/01/2020 tarihine kadar TEDAŞ Bölge Müdürlüklerine yazılı başvuruda bulunmaları halinde bu borçların yapılandırılacağı, yapılandırılan borçların ilk taksitinin 2020 yılı Ekim ayının son gününe kadar ödenmek üzere ve her yıl ilk taksitin tekabül ettiği ayda toplam beş eşit taksitte ödeneceği, yapılandırılan alacakların fer’ilerinin tahsilinden vazgeçileceği, herhangi bir faiz, zam ve katsayı uygulanmayacağı”* bilgilerine yer verilmiştir.

5.3.Kamu Denetçiliği Kurumu’nun 27/12/2017 tarih ve E.16487 sayılı yazısının Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.’ye erişmediği öğrenildiğinden 08/02/2018 tarih ve E.1694 sayılı yazısı ile yeniden iletilmiştir. Söz konusu bilgi ve belge talebine Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. Genel Müdürlüğü tarafından verilen yanıtta, özetle; *“Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.’nin 01/01/2009 tarihinden günümüze Enerjisa bünyesinde faaliyet gösterdiği, Ankara, Kırıkkale, Çankırı, Kastamonu, Zonguldak, Bartın ve Karabük dahil 7 ilde elektrik dağıtım hizmeti verdiği, devir sözleşmesi gereği Eskikarsaklı Sulama kooperatifinin diğer tarımsal müşteriler gibi 01/01/2009 tarihinden itibaren Enerjisa abonesi olduğu, 1002226678 numaralı müşteriye ait 4 adet icra dosyası olduğu, elektriğin 30/09/2013 tarihinde borcundan dolayı kesildiği, 04/11/2013 tarihinde icra takibi başlatıldığı, 2016 yılı Şubat ayından bu yana ilgili kooperatif yetkilileri, kooperatif. Avukatı, şirket avukatları, şirket yetkilileri ile defalarca bir araya gelindiği ancak kabul edilebilir bir ödeme planı sunulmadığından uzlaşma sağlanamadığı, borcun tamamının tek seferde ödenmesi durumunda faiz indirime gidileceğinin belirtildiği, Şirketin sorumlu olduğu bölgede Tarımsal Sulama Kooperatif sayısının 31 adet, enerjisi açık olan sözleşme sayısının 16 adet 2017 yılı borcundan dolayı kesilen 8 adet, 2017 yılı öncesi borcundan dolayı kesilen 7 adet sözleşme bulunduğu, 6552 sayılı, 6284 sayılı, 7061 sayılı Kanunların TEDAŞ alacaklarını kapsadığı, şirket abonelerinden kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşlardan vadesi geçmiş borcu olanların gerektiği takdirde enerji arzlarının durdurulduğu,”* bilgilerine yer verilmiştir.

6.İnceleme araştırma sürecinde Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. ve Kooperatif yetkilileriyle telefon görüşmeleri devam ederken, Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.’den alınan 20/04/2018 tarihli eposta ile *“Kooperatif yetkilileri ile yapılan görüşmeler sonucunda*

Eskikarsaklı Sulama Kooperatifi'nin 1002226678 no'lu sözleşme hesap numarasına ait borçları ile ilgili uzlaşma sağlandığı, söz konusu borçların 12/03/2018 tarihinde ilgili icra dairesinde yapılandırıldığı, 20/03/2018 tarihinde yeniden abonelik sözleşmesi yapıldığı ve 21/03/2018 tarihinde enerji arzının sağlandığı” bildirilmiştir. Konuyla ilgili Kooperatif yetkilileri ile yapılan telefon görüşmesinde de anlaşma sağlandığı ve elektriğin açıldığı bilgisi verilmiştir.

7.Sonuç olarak; elektrik borcunun yapılandırılması ve elektriğin açılması taleplerinin, her iki tarafın anlaştığı bir ödeme planının imzalanarak yeni sözleşme imza edilmesi şeklinde Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. yerine getirildiği kanaatine varılmıştır. Kooperatifin TEDAŞ'a olan 582.122,20 TL tutarındaki elektrik alacağı ise 6284 sayılı ve 7061 sayılı Kanunlar uyarınca yapılandırma kapsamında olup Kooperatifin 31/10/2020 tarihine dek başvuru yapma hakkı saklıdır. Bu nedenle, TEDAŞ alacağının yapılandırılmasına ilişkin hali hazırda yapılacak başkaca bir işlem bulunmadığından inceleme ve araştırmaya son vermek gerekmiştir.

III. KARAR

Yukarıda belirtilen açıklamalar ve idarenin Kurumumuza ilettiği tarih ve sayı ile kayıt altına alınan epostaya ekli belgeler çerçevesinde; başvuruya konu talebin *ilgili idare tarafından yerine getirildiği* tespit edilerek anılan Kurumumuz Yönetmeliğinin 33/A maddesi gereğince **DOSTANE ÇÖZÜM** kararı verilmesine ve kararın başvurana ile **Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu Başkanlığına, Türkiye Elektrik Dağıtım Anonim Şirketi Genel Müdürlüğüne, Enerjisa Elektrik Perakende Satış A.Ş. Genel Müdürlüğüne ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığına** tebliğ edilmesine karar verilmiştir

e-imzalıdır

Arif DÜLGER
Kamu Denetçisi